

Детаљан садржај

Предговор	9
<i>Робер Манџран</i>	
Напомене о транскрипцији	16
1. Почети: Осман и Орхан	17
<i>Ирен Белдичану</i>	
Чињенице и легенде	17
Од стварања османске државе до 1302. године	17
Од 1302. до освајања емирата Кареси	22
Заузимање емирата Кареси	24
Од преласка у Европу до Орханове смрти	26
Организација власти	30
Интеграција Османлија у политички систем	31
Идеолошка основа османске државе	33
Друштво	35
2. Успон османлија (1362–1451)	41
<i>Никола Вајен</i>	
Мурат I (1362–1389)	41
Освајање Румелије	42
Османско напредовање у Анадолији и Румелији	47
Стварање царства и организовање државе	50

Бајазит I (1389–1402)	51
Операције у Анадолији	52
Ситуација у Византији	53
Нови походи у Анадолији	54
Напредовање у Румелији (1393–1396)	55
Крсташки поход на Никопол	57
Последњи походи у Анадолији	59
Бајазитово царство 1402. године	61
Битка код Ангоре	62
Међувлашће (1402–1413)	64
Сулејман челебија у Румелији	66
Мехмед челебија у Анадолији	67
Авантура Мусе челебије	68
Мехмед I (1413–1421)	70
Сукоби с Караманом и Венецијом	71
Питање „лажног“ (Дузме) Мустафе	72
Бедрединов устанак	73
Пут ка миру	74
Мурат II (1421–1451)	75
Тешкоће око наслеђивања престола	76
Поновни успон Османлија	78
1423–1430: сукоб с Венецијом и борба против Угарске за престиж	80
1430–1437: сукоби са Албанцима, Угрима и Караманлијама	82
Последње године прве владавине Мурата II: нови сукоб са Угарском (1437–1444)	83
Прва владавина Мехмеда II и друга владавина Мурата II	87
Мурат II и учвршћивање Царства	89
3. Успон Османлија (1451–1512)	92
<i>Никола Вајен</i>	
Мехмед II (1451–1481)	92
Тежак почетак владавине	94
Освајање Цариграда	95
Досељавање Османлија у Цариград	99

Политичке, дипломатске и војне последице победе	101
Контрола над Дунавом:	
српско питање и сукоб са Угарском	103
Година 1457.	104
Пад Мореје и Србије: 1458–1460.	105
Поход на обале Црног мора:	
освајање Синопа и Трапезунта	107
Сукоби с хришћанима:	
Рат с Венецијом (1462–1470)	108
Анадолски фронт, освајање Карамана и	
сукоб с државом Аккојунлуа (1463–1474)	112
Победа над Италијанима,	
сукоб са Угрима и Молдавцима (1473–1479)	114
Две последње године владавине	116
Мехмед II, организатор државе	118
Бајазит II (1481–1512)	120
Грађански рат (1481–1482)	120
Политика Бајазита II	122
Прва освајања током владавине:	
Херцеговина и Молдавија	124
Сукоб са Египтом	125
Развој односа са Европом	126
Рат с Венецијом	128
Разбијање османске Анадолије:	
Сафавиди и кизилбаше	129
Коначна криза и неуспех Бајазита II (1511–1512)	131
4. Организација Османског царства (14–15. век)	134
<i>Никоара Белгичану</i>	
Централна власт	136
Економски живот	141
Урбани сектор	141
Рурални сектор	145
Војска	148
Насељавање, туркизација и исламизација	151

5. Процват Османског царства (1512–1606)	158
<i>Жан Луј Баке Грамон</i>	
Селим I (1512–1520)	158
Поход против иранских Сафавида	160
Поход на Сирију и Египат против Мамелука	163
Сулејман Величанствени (1520–1566)	165
Заузимање Београда и Родоса	166
Походи на Угарску. Опсада Беча (1529)	167
Освајање Ирака. Велики везир Ибрахим-паша	170
Нова непријатељства са Шпанијом и Аустријом	173
Од Селима II (1566–1574) до	
Мехмеда III (1595–1603)	177
6. Царство на врхунцу моћи (16. век)	181
<i>Жил Вејнстејн</i>	
Управљање Царством	184
Проблем наслеђивања	187
Султан, главни стожер Царства	190
Питање деспотизма	192
Палата, центар моћи	199
Диван	209
Развој бирократије	215
Полуге моћи	217
Централне снаге: јаничари и „труппе Порте“	217
Провинцијска војска	223
Флота	230
Снаге и слабости Сулејманове војске	232
Провинцијска организација	233
„Светска привреда“ под контролом државе	238
Пољопривреда и сточарство	239
Рудници и копови	243
Градски живот	244
Државни послови	249
Велика трговина	249
Монетарна еволуција и одредбе с краја века	253

7. Османска држава у 17. веку:	
стабилизација или слабљење моћи	257
<i>Робер Манџран</i>	
Од Ахмеда I до Мурата IV (1603–1640)	258
Спољни сукоби	258
Унутрашњи проблеми	261
Осман II: неуспех једне реформе	263
Мурат IV и обнова султанске власти	265
Опадање централне власти (1640–1656)	267
Борбе за утицај	268
Распадање власти	270
Доба Ђуприлића (1656–1683)	273
Мехмед Ђуприлић (1656–1661)	273
Фазил Ахмед-паша Ђуприлић (1661–1676)	275
Спољни послови	276
Кара Мустафа-паша и неуспех пред Бечом (1676–1683)	279
Царство у тешкоћама (1684–1699)	280
Економски проблеми	283
Спољна трговина	287
Друштвени проблеми	291
Интелектуалне и уметничке активности	296
8. Османска држава у 18. веку: европски притисак	300
<i>Робер Манџран</i>	
Проблеми на спољном плану	302
Од Карловачког мира (1699)	
до турско-персијског споразума (1746)	302
Руско-турски рат;	
Кучуккајнарџијски мировни споразум (1768–1774)	304
Ахмед III: покушаји обнове (1703–1730)	306
Амицазаде Хусеин-паша и његови непосредни	
наследници (1699–1718): отварање и континуитет	307
Доба великог везира Дамада Ибрахим-паше	
(1718–1730)	309
Устанак Патроне Халила (1730);	
стање у провинцијама	311

Османска држава почетком 18. века: континуитет или трансформација?	312
Период транзиције (1730–1768)	314
Бонвал-паша; побољшања у војном и цивилном домену	314
Покушај обнове: Коџа Рагиб-паша	316
Страни продор	319
Економски притисак: проширење капитулација (спорузма о трговинским олакшицама)	319
Велике силе и мањине	321
Економија и политика	323
9. Балканске провинције (1606–1774)	325
<i>Жил Вејнсјејн</i>	
Европско подручје почетком 17. века: три круга	327
Класичан режим: нацрт биланса	335
1606–1774: транзиција	340
Ратови и геополитичке промене	342
Подолија и Украјина	343
Крит и Пелопонез	343
Угарска и Трансилванија	345
Румунске земље	347
Север Црног мора	355
Хришћани Балкана у рату: актери и улог	356
Демографски аспекти	363
Развој земљопоседништва и проблем чифлука	366
Од јуначког допова – до жандарма пљачкаша	371
Фискалне промене и јачање локалних аутономија	372
Узлет трговине и рађање „православног трговца“	378
Преглед културних и верских збивања	381
10. Арапске провинције (16–18. век)	385
<i>Андре Ремон</i>	
Управљање арапским провинцијама из центра	389
Провинцијска управа	393

Намесници	394
Правни систем	396
Војска	398
Компромис с локалним снагама и традицијом	401
Порески систем	403
Кохезионе снаге	407
Морална и верска солидарност	407
Унутрашње привредне везе	414
Улога ходочашћа	417
Развој арапских провинција	420
Непосредна управа у Алепу	421
Локални владари и провинцијске квазидинастије	427
Два јака човека у Палестини: шејх Захир и Џазар-паша	427
Азми: једна квазидинастија у Дамаску	433
Династије у Ираку, у Мосулу и Багдаду	438
Џалили у Мосулу	441
Мамелуци у Багдаду	444
Египатски мамелуци	448
Пут провинција Магреба ка независности	456
Алжир: колективна монархија	458
Туниске династије	465
Триполи: од владавине дејова до династије Караманлија	470
11. Почeci Источног питања (1774–1839)	475
<i>Робер Манџран</i>	
Абдулхамид I (1774–1789)	476
Унутрашња ситуација	476
Војне и цивилне реформе	477
Притисак Русије	479
Селим III (1789–1807)	480
Реформе: низам-и џедид (1789–1802)	481
Унутрашње тешкоће, спољни притисци	483
Побуне у провинцијама	485
Пад Селима III	487

Реакција и контрареакција	488
Махмуд II и нестабилност власти (1809–1821)	492
Стеге политичког система	493
Мухамед Али у Египту: модел који треба следити?	495
Сукоби или реформе?	496
Сукоби (1821–1839)	502
Грчка: од устанка до независности	502
Рат против Египта	503
Међународни притисак. Освајање Алжира	506
Реформе (1830–1839)	508
Актери	509
Иновације	510
Штампа и друштво	513
Хатишериф од Гилхане	514
12. Период танзимата (1839–1878)	517
<i>Пол Димон</i>	
Реформатори	518
Султани и паше	518
Књижевници и идеолози	523
Анонимне присталице реформи	528
Реформе	532
Висока порта	532
Ка изједначавању права	535
Подржављење образовања	538
Нова војска	541
Администрација и финансије у провинцији	543
Економски и социјални развој	546
Села у покрету	547
Ново лице градова	550
Економска експанзија	554
Препород нација (millet)	558
Болесник	562
Исток у кризи	563
Кримски рат	567

Нарушавање мира	572
Балканска криза	578
13. Последњи трзаји (1878–1908)	587
Франсоа Жоржон	
Османска држава после Берлинског конгреса	587
Дани након кризе	587
Хамидовска држава	593
Велика идеја владавине	598
Утицај Запада	602
Османско друштво на прелому векова	609
Број и кретање људи	609
Јеврејска имиграција	613
Промене у селима и градовима	614
Истанбул и османска култура	621
Нарастање опасности	626
Национални покрети, јерменски проблем	626
Немачка ступа на сцену: Багдадска железница	632
Рађање опозиције: младотурци	638
Ка револуцији	642
14. Умирање једног царства (1908–1923)	647
Пол Димон и Франсоа Жоржон	
Наде и недаће (1908–1912)	647
Револуција и реакција	647
Друштвена и интелектуална узаврелост	655
Младотурци на делу	664
Први ударци: Триполитанија, Албанија	672
Царство у рату (1912–1918)	677
Балкански ратови	677
Из једног рата у други; деловање Комитета уједињења и прогреса	685
Први светски рат: улазак у сукоб	693
Године пепела	697
Мобилизација позадине	703

Крај једног света (1918–1923)	709
Бродолом	713
Од једне до друге револуције	715
Од уговора из Севра до уговора из Лозане: смрт и препород Турске	720
15. Османска уметност	725
Османска уметност на турским територијама	725
<i>Жан Пол Ру</i>	
Исламска уметност и османска уметност	725
Џамија	727
Селџучка и османска уметност	728
Декор	729
Предмети ручне израде	731
Теписи	732
Османска џамија	733
Џамија с једном куполом	733
Џамија с више купола	735
Медресе Бурсанске школе	738
Џамије с такозваном основом у облику изврнутог слова Т	739
Увод у велику епоху	740
Уметност за време Мехмеда II Фатиха	740
Џамије Бајазита I	742
Утицај Свете Софије	743
Џамије Бајазита II и Селима I у Истанбулу	745
Синан	746
Шехзаде џамија	747
Џамија Сулејманија	748
Џамија Селимија у Једрену	749
Синаново наслеђе	751
Други видови уметности	753
Кућа у османском стилу	753
Архитектура у градовима	755

Погребна уметност	756
Палате	758
Топкапи	759
Ликовна уметност у рукописима	762
Архитектура у арапским земљама у османско доба	766
<i>Андре Ремон</i>	
Царска уметност	767
Очување локалних уметничких традиција	772
Иновације	775
16. Интелектуални и културни живот	
у Османском царству	780
<i>Луј Базен</i>	
Одике турске преисламске културе	781
Погурчивање исламске културе	783
Експанзија турског језика	783
Мистичка књижевност	784
Прва дела у прози. Ширење културе	786
Османски класицизам	788
Континуитет турске културе	788
Почеци културног живота у Царству	789
Османски песници. Баки и Фузули	790
Подмлађивање књижевности	794
Народна поезија	796
Историографија	798
Друге књижевне врсте	801
Ка модернизму	804
Утицај Запада	804
Појава штампе. Књижевне школе и часописи	807
Други облици културног живота у 19. веку	811
Хронолошки оквири	813
Списак султана Османског царства	820

Библиографија	822
Сарадници	841
Речник	843
<i>Александар Фотић</i>	
Османско царство: историографски домети	849
Индекс имена личности	857
Тематски индекс	881
Индекс географских појмова	890